

KATEDRA TEORIE KULTURY FILOZOFICKÉ FAKULTY UNIVERZITY KARLOVY

Autor práce: Zuzana Ehmigová

Název práce: Experiment jako nástroj výzkumu kulturních jevů

Vedoucí práce: PhDr. Václav Soukup, CSc.

Oponent práce: PhDr. Martin Soukup, PhD.

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

TÉMA PRÁCE:

Předmětem diplomové práce je Zuzany Ehmigové je kulturologická analýza metody experimentu jako nástroje výzkumu sociokulturních jevů s přihlédnutím k využití experimentu ve společenských vědách a archeologii. V centru autorčina zájmu stojí jak dějiny experimentu jako exaktní metody vědeckého poznání, tak jeho využití v současné archeologické praxi. Autorka přehledně a z hlediska kulturologie velmi relevantně popisuje a analyzuje různých druhů experimentu. Pozornost věnuje také vědecko-výzkumným trendům, které jsou spjaty s procesuální a postprocesuální archeologií. Neopomíná přitom širší využití experimentu na půdě kulturní antropologie. Tvořivým způsobem prezentuje například námořní experimenty, které jsou spojeny s takovými osobnostmi, jako jsou Thor Heyerdahl a Eduard Ingriš. V této souvislosti považují za nezbytné ocenit již samu volbu tématu, které je v naší odborné literatuře sice zastoupené v pracích antropologů a archeologů, ale z kulturologického hlediska dosud téměř nezpracované. Cílem práce je totiž provést deskripci a analýzu typologie archeologických experimentů z hlediska jejich relevance pro obor kulturologie.

KONCEPCE PRÁCE:

Práci tvoří čtyři relativně samostatné části, ve kterých autorka z různých úhlů pohledu interdisciplinárně analyzuje různé podoby experimentu na půdě věd o člověku a kultuře, zejména v archeologii a antropologii. V první části práce diplomantka zasvěceně seznamuje čtenáře s historií a užíváním experimentu ve fyzice, psychologii, a archeologii. Charakteristickým rysem této části práce je autorčina snaha o mezioborový přístup a využívání poznatků různých společenských věd. Výsledkem je mnohvrstevnatý a plastický výklad vývojových proměn experimentu a vymezení relevantní klasifikace archeologického experimentu. Ve druhé části práce autorka prezentuje široké spektrum archeologických experimentů zaměřených na technologické postupy, výrobu kamenných artefaktů, keramiky, stavbu obydlí a lovecké praktiky. Ve třetí části práce obrátila svojí pozornost k problematice výzkumných středisek, muzeí ve volné přírodě, archeologickým parkům, rekonstrukcím in situ a historickým dílnám. Neopomněla přitom stručně shrnout stav experimentální archeologie v České republice a zmapovat vývojové trendy v procesuální a postprocesuální archeologii. Ve čtvrté části práce se v ohnisku jejího zájmu ocitla problematika využití experimentu na půdě sociokulturní antropologie. Autorka zde vhodně prezentuje a komentuje slavné experimenty spjaté s výzkumy námořní migrace, které realizovali Thor Heyerdahl a Eduard Ingriš. V této souvislosti se nabízí otázka, jak diplomantka hodnotí výsledky námořních experimentů jako nástroje ověřování hypotéz. Logickým vyústěním celé práce je zamyšlení nad experimenty, které jsou zaměřeny na transport a dopravu. Tato část práce podle mého názoru ale skrývá značný potenciál a zasloužila by si dále rozpracovat, například do podoby rigorózní práce.

HODNOCENÍ PRÁCE:

1 = nejlepší. 5 = nejhorší

1. Formulace cílů práce	1	2	3	4	5
2. Volba vhodné metodiky	1	2	3	4	5
3. Splnění cílů práce	1	2	3	4	5
4. Odborný přínos práce	1	2	3	4	5
5. Originalita práce	1	2	3	4	5
6. Struktura práce	1	2	3	4	5
7. Práce s daty a informacemi	1	2	3	4	5
8. Postup řešení je logický	1	2	3	4	5
9. Klíčová slova vystihují obsah	1	2	3	4	5
10. Členění textu do odstavců a kapitol	1	2	3	4	5
11. Práce s odbornou literaturou	1	2	3	4	5
12. Srozumitelnost textu (úroveň jazykového zpracování)	1	2	3	4	5
13. Přesnost formulací	1	2	3	4	5
14. Práce s odborným jazykem	1	2	3	4	5
15. Formální zpracování a grafická úprava	1	2	3	4	5

NÁVRH HODNOCENÍ PRÁCE ZNÁMKOU: výborně

OTÁZKY K OBHAJOBĚ:

1. Jakým způsobem hodlá diplomantka na tématu dále pracovat. Cítí jako užitečné rozšířit stávající práci do podoby disertační práce a pokud ano, jakým způsobem chce postupovat.
2. Považuje námořní experimenty realizované Thor Heyerdahlem za důkaz platnosti jeho hypotéz a teorií?

CELKOVÉ HODNOCENÍ:

Obecně je možné konstatovat, že práce splňuje požadavky kladené na diplomovou práci. Autorka přesvědčivě formulovala cíle své práce a zvolila vhodnou metodiku zpracování. Odborný přínos práce je možné vidět jak v důsledné snaze o uplatnění interdisciplinárního přístupu, tak kulturologické interpretaci relevantních témat. Autorka prokázala hluboké zaujetí tématem, velmi dobrou vědeckou kompetenci a značné teoretické zázemí. Správně pracovala s odbornou literaturou. Práce má logickou strukturu, je vybavena odpovídajícím poznámkovým aparátem a působivou obrazovou přílohou.

Doporučuji k obhajobě.

V Praze 20.9.2010

PhDr. Václav Soukup, CSc.